

Проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 20.03.2026 г. - 20.04.2026 г. Активна

Номер на консултация: #12224-K

Област на политика: 02. Вътрешен ред и сигурност

Тип консултация: Акт на министър

Вносител: Министерство на вътрешните работи

Тип носител: Национално

С приемането на Закона за изменение и допълнение на Кодекса за застраховането (ДВ, бр. 63 от 2025 г.) бяха въведени изискванията на Директива (ЕС) 2021/2118 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2021 г. за изменение на Директива 2009/103/ЕО относно застраховката „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства и за контрол върху задължението за сключване на такава застраховка (Директива (ЕС) 2021/2118), както и други промени в уредбата на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“. Това наложи привеждане в съответствие и актуализиране на подзаконовата нормативна уредба, част от която е и Наредба № 54 от 30.12.2016 г. за регистрите на Гаранционния фонд за обмена и защитата на информацията и за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането. Проектът за изменение и допълнение на акта регламентира: 1. надежден и функционален процес за служебно използване на данните от регистъра на застрахователните претенции с оглед осигуряване на възможност за прилагане на системата „бонус-малус“ по задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите от застрахователите, без да се застрашават интересите на заинтересованите лица; 2. осигуряване на вярна и своевременно информация в регистъра на застрахователните претенции, която да позволи функционирането на процесите по служебно използване на данни за целите на сключване на

задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, както и за издаване на удостоверения за застрахователни претенции; 3. достъп на застрахователите до регистъра на пътнотранспортните произшествия с цел предотвратяване на застрахователните измами в съответствие със законовите делегации съгласно Кодекса за застраховането; 4. избягване на ситуации на обективна невъзможност за сключване на задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите в резултат на техническа невъзможност за функциониране на обслужване на процеса от страна на Гаранционния фонд; 5. създаване на условия за проследяване на използването на електронната услуга за извличане на данни от регистъра на превозните средства и техните собственици, изграждан и поддържан в Министерството на вътрешните работи с оглед осъществяване на надзорните правомощия на Комисията за финансов надзор; 6. съвременни изисквания към информационните системи на Гаранционния фонд, които да гарантират тяхната функционалност и съвместимост с тези на застрахователите, както и посочване на преходните периоди за внедряването на измененията в нормативната уредба в практиката на пазарните участници.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на вътрешните работи

Адрес: София, ул. „6-и септември“ 29

Електронна поща: priemna@mvr.bg

Контактна информация

Дирекция "Правно-нормативна дейност" - МВР | Електронна поща: pravna@mvr.bg

Начини на предоставяне на предложения и становища

- Портала за обществени консултации (изисква се регистрация чрез имейл);
- Електронна поща на посочените в „Контактна информация“ адреси
- Системата за сигурно електронно връчване <https://edelivery.egov.bg/> (изисква се квалифициран електронен подпис или ПИК на НОИ);
- Официалния адрес за кореспонденция.

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на акт - вер. 1.0 | 20.03.2026](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 14:50)

Относно § 25

????????? ?? ?????????????? ?? ?????? ?? 2 ? 3 ?? § 25 ?? ?????? ??????????? ? ??? ???? ? ?
????????? ??????:

(2) ? ??? ? 1 ????? ? ? ?????????? ? ?????????????? ? ?????????????? ? ?????????? ?? ??. 1
????????????????? ??? ?????????????? ?? ?????????????????????? ?????????? ??????????????????
?? ?????????????? ? ?????????? ?????????????????? ?????????? ? ?????????????????? ? ??? ??????, ????? ? ?
????????????????? ? ??????????? ?? ??. 504, ?? 1 ?? - ?? ?????? ? ?????????????? ? ?????????????????? ??
????????????????? ? ??????????? ?????????????????????? ??????????? ? ??. 502 ??.

????????????: ? ?????????????? ?? ?? ?????? ?????? „????????? ? 49“ ?????????? ?? ?????????? ? ??-
????????????????? „????????????? ?? ??. 504, ?? 1 ??“, ? ?????? ?????????????????? ?????????????? ?????????? ?
49 ?? ??? ? ?????????? ? ????, ? ??? ????.

????????????, ?? ? ? ?????? ?????????????????? ??, ?? 4 ?? ?????? ?????????? ?????? ?? ? ?
????????????????? ?? ??. 3 ? ? ?? ? ? ?????? ??? ? ?????????????????? ??? ??. 2.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 14:47)

????????? ?? 10 ? ?? 11

С проекта се предлага изменение на чл. 10 и на чл. 11 от наредбата, в частност се предлага чл. 10 да уреди използването на данните от регистъра на застрахователните претенции, а с чл. 11 да бъде определен редът за обмен на данни от регистъра на застрахователните претенции.

Разбирам, че по този начин авторите на проекта целят да изпълнят законовата делегация по чл. 490а, ал. 2, но намирам избрания от тях подход за крайно неподходящ, защото противоречи на някои основни правила относно структурирането на нормативните актове.

На първо място бих искал да отбележа това, че чл. 10 и чл. 11 се намират в раздел II от глава втора на наредбата, като този раздел, както подсказва и неговото наименование, се отнася до регистъра на застрахователните полици (регистъра по чл. 571, ал. 1, т. 1 КЗ). Докато регистъра на застрахователните претенции се урежда

в следващия раздел (раздел III) от същата глава. И след като с измененията на чл. 10 и на чл. 11 се цели въвеждане в наредбата на норми, които се отнасят до регистъра на застрахователните претенции, би трябвало, от систематична гледна точка, те да бъдат в раздел III.

Също така трябва да се отбележи, че с измененията на чл. 11 се правят препратки към несъществуващи разпоредби в друг нормативен акт (чл. 44а от Наредба № 49), което е още едно съществено нарушение на правилата за структуриране на нормативните актове (за справка – чл. 39, ал. 1 и 3 от Указ 883 относно прилагането на ЗНА). Отделен въпрос е, че самите препратки не са коректни, тъй като удостоверението за застрахователни претенции не е по чл. 44а от Наредба № 49, а по чл. 502, ал. 1 от КЗ.

Ето защо, с оглед на гореизложеното, предлагам от проекта да отпаднат §9 и §10, с които се изменят чл. 10 и чл. 11, съответно, от наредбата.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 13:58)

Относно глава четвърта

На първо място бих искал да отбележа, че наименованието на глава четвърта „РЕД ЗА СЪХРАНЕНИЕ И ЗАЩИТА НА ДАННИТЕ В **ИНФОРМАЦИОННИТЕ СИСТЕМИ НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИТЕ И НА ЕЛЕКТРОННИТЕ РЕГИСТРИ НА ИНФОРМАЦИОННИЯ ЦЕНТЪР**“ не съответства на предметния обхват на наредбата, описан в чл. 1, т. 1 и 2.

От логическото и граматическото тълкуване на съдържанието на нормите на чл. 1, т. 1 и 2 става ясно, че наредбата урежда защитата на данните само в регистрите, водени от ГФ, но не и на данните в информационните системи за застрахователите.

И вероятно поради това в наредбата не се съдържат изисквания към застрахователите, които да са аналогично по смисъл на тези по чл. 29, ал. 4 и 5.

Затова си позволявам да предложа следното:

- 1) от наименованието на глава четвърта да бъдат заличени думите, отбелязани по-горе в удебелен шрифт;
- 2) в чл. 26 да бъдат отменени ал. 5 и 6, тъй като те засягат въпроси, които са извън предметния обхват на наредбата;

Също така възразявам срещу предложените промени в чл. 28 и предлагам същият да бъде отменен.

Мотиви: Съгласно чл. 78 ЗЗЛД надзорът за спазване на правилата за защита на личните данни се осъществява от КЗЛД, което означава, че нито МВР, нито КФН са компетентни да осъществяват подобна дейност. Освен това от текста на чл. 28 не се

разбира за какви процедури, правила и процеси по спазване на изискванията за защита на личните данни става въпрос - дали за такива на застрахователите или за някакви други.

Освен това предлагам следните промени в чл. 29:

1) да се отменят или изменят ал. 1 и 3, защото в тях се съдържат препратки към наредба, която отдавна е отменена;

2) в ал. 2 след думите „електронната услуга“ да се добави „по чл. 9, ал. 1“, за да се поясни за коя точно услуга става въпрос.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 13:54)

Относно чл. 7, ал. 2

Предлагам ал. 2 на чл. 7 да бъде отменена или, алтернативно, да бъде променена, като в нея се посочат какви трябва да бъдат форматите и съдържанието на данните по чл. 6, ал. 1-4.

Мотиви: Текущата норма на чл. 7, ал. 2 на първо място противоречи на записаното в чл. 1, т. 4 от самата наредба. На второ място с тази норма се заобикаля волята на законодателя, закрепена в чл. 571, ал. 4 КЗ, според която съдържанието, обхватът и форматът на данните от всички електронни регистри по чл. 571, ал. 1 КЗ трябва да бъдат определени с наредба, която се издава съвместно от КФН, министъра на вътрешните работи и министъра на транспорта и съобщенията.

Компетентността относно определянето на съдържанието и форматът на данните в регистрите на ГФ е нормативно определена на ниво КЗ и тя включва не само КФН, но и двама министри, които са с по-висок ранг от КФН. И след като законът не предвижда възможност министрите да преотстъпват своите правомощия, това изключва възможността КФН еднолично да решава въпроси, включени в предметния обхват на наредбата по чл. 571, ал. 4 КЗ.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 13:15)

Относно чл. 8

Ако не бъде прието предложението ми за отмяна на чл. 3 и чл. 8, направено в предходен коментар, бих искал да предложа първата алинея на чл. 8 да бъде променена по следния начин:

*(1) ?????????? ?? ?? 3 ???? ?????? ?????????????? ??????????, ?????????? ??
???????????????????? ??????? ?? ????????????????? ??????? ?????????? ? ?? ???, ?????????????? ??
???????????????????? ?????? ?? ????????????????? ?????? ? ?????????? ?? ?? 504, ?? 1 ??.*

Мотиви: В чл. 40 от Раздел VI на наредбата по чл. 504, ал. 1 КЗ (Наредба № 49) е посочено как се формират поредните номера на всяка застрахователна полица по задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и по

задължителна застраховка „Злополука“ на пътниците, както и на сертификатите „Зелена карта“ и на полиците по гранична застраховка.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 13:14)

Относно наименованието на наредбата

Съгласно чл. 24, ал. 1 от Указ № 883 за прилагане на ЗНА наименованието на наредбата трябва да сочи нейния главен предмет.

Въз основа на това, както и на база изложените в предходен коментар аргументи за отмяна на чл. 3 и чл. 8 от наредбата, предлагам да се промени нейното наименование по следния начин:

???????? ? 54 ?? 30.12.2016 ?. ?? ?????????????? ?? ?????????????????? ????? ?? ?? 571, ?? 1 ??
????????? ?? ?????????????????? ? ?? ??????? ? ?????????? ?? ?????????????????? ? ???

Като допълнителен аргумент за отпадане от наименованието на думите „за издаването и отчитането на задължителните застраховки по чл. 461, т. 1 и 2 от Кодекса за застраховането“ бих добавил, че изричната делегация по чл. 504, ал. 1 КЗ се отнася до Наредба № 49, поради което Наредба № 54 не може да има за предмет определяне на реда за отчитане на застраховките „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и „Злополука“ на пътниците.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 12:19)

???????? ?? 6, ?? 4

По отношение на ал. 4 от чл. 6 на първо място бих искал да отбележа, че основния текст е двусмислен и подвеждащ. Защото не става ясно дали изразът „полице, сключени при правото на установяване и свободно предоставяне на услуги“ се отнася само до полице, сключени в чужбина от застрахователи със седалище в Република България, или обхваща и полице, сключени в Република България от застрахователи със седалище в друга държава членка или в трета държава, тъй като тези полице по същество също се явяват сключени „при правото на установяване и свободно предоставяне на услуги“.

Ето защо, по аналогия с ал. 2 на чл. 12, предлагам в основния текст на чл. 6, ал. 4 да се направи следното допълнение (отбелязано е с удебелен шрифт):

*(4) За полиците, сключени **от застрахователи със седалище в Република България** при правото на установяване и свободно предоставяне на услуги, регистърът съдържа:*

На следващо място искам да обърна внимание на предложението досегашната т. 6 в ал. 4 на чл. 6 да стане т. 8 и в нея накрая да се добави „в евро“. Учуден съм, че авторите на проекта не предлагат такова допълнение и по отношение на ал. 1, т. 4 и на ал. 3, т. 11 в същия член, въпреки че от 01.01.2026 г. официалната валута в Република България също е евро. А така има риск да възникне нормативна празнина, тъй като няма да е ясно в каква валута трябва да се посочват премиите по полиците, сключвани в Република България.

Затова предлагам в чл. 6, ал. 1, т. 4 и ал. 3, т. 11 накрая също да се добави „в евро“. Освен това искам да възразя срещу предложението в същата т. 6 (бъдеща нова т. 8) думата „начислена“ да бъде заменена със „записана“. Като аргумент в подкрепа на възражението искам да изтъкна, че наредбата се явява подзаконов нормативен акт, който не трябва да противоречи на нормативните актове от по-висока степен. И след като в чл. 563, ал. 2 КЗ е посочено, че вноските за Обезпечителния фонд на Гаранционния фонд се определят като процент от „начислената“ застрахователна премия, логично би било и в регистъра по чл. 571, ал. 1, т. 1 да се записва информация за „начислената“ премия.

Със същия аргумент възразявам и срещу предложенията за аналогични промени в ал. 3, т. 11 и в ал. 1, т. 14 на чл. 6.

Също така възразявам срещу предложението за промяна на досегашната т. 7 на ал. 4, с което се цели да отпадне възможността в регистъра да се записват данни за корекция на премията по полицата. Може би това предложение е свързано с предложението за промяна на вида на премията – от „начислена“ на „записана“. Но по изложения по-горе аргумент аз смятам, че премията трябва да си остане „начислена“ и съответно да има възможност в регистъра да се записва всяка допълнително начислена премия, за да може точно и безпогрешно да се определя размера на вноските в Обезпечителния фонд. Защото законът по никакъв начин не ограничава правото на застрахователите със седалище в Република България да коригират премиите по полици, сключени при правото на установяване и свободно предоставяне на услуги. И ако предложението за промяна на т. 7 бъде прието, ще се получи неравностойно третиране на полиците, сключени в Република България, и тези, сключени в чужбина, тъй като за първите в регистъра ще се записва всяка корекция на премията по полицата (съгласно ал. 1, т. 19), докато за вторите такава информация няма да се събира и записва.

Освен това смятам, че в наредбата трябва изрично да се посочи, че в регистъра информацията за вноските в Обезпечителния фонд на Гаранционния фонд се записва в евро.

Въз основа на гореизложеното си позволявам да предложа следното:

- 1) досегашната т. 7 да стане т. 9, без да се изменя нейното съдържание;
- 2) да се създаде нова т. 10 със следното съдържание:

„10. вноска в Обезпечителния фонд на Гаранционния фонд в евро.“

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 12:07)

??????? ?? 3 ? ?? 8

Възразявам изцяло срещу чл. 3 и чл. 8 от наредбата и предлагам тези членове да бъдат отменени.

Мотиви: В §6 от ПЗР на наредбата са посочени законовите основания за нейното издаване и сред тях не фигурира чл. 504, ал. 1 КЗ. Следователно предметният обхват на тази наредба не може да включва въпроси, свързани с издаването и отчитането на договорите за задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ на автомобилистите и договорите за задължителната застраховка „Злополука“ на пътниците, договорите за гранична застраховка и сертификатите „Зелена карта“, тъй като тези въпроси са включени в обхвата на Наредба № 49 (наредбата по чл. 504, ал. 1 КЗ). За справка може да се види какво гласи чл. 1, ал. 1 от Наредба № 49.

Паралелното съществуване на Наредба № 49 и на чл. 3 и на чл. 8 от Наредба № 54 представлява нарушение на принципа на правовата държава, закрепен в чл. 10, ал. 1

ЗНА, който не допуска обществени отношения от една и съща област да се уреждат с няколко нормативни акта от една и съща степен.

В случай че предложението ми за отмяна на чл. 3 и чл. 8 от наредбата не бъде прието, ще си позволя да направя възражение срещу предложението за създаване на нова ал. 9 в чл. 8, с която се делегират правомощията на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ на Комисията за финансов надзор, да може да разпорежда на застрахователите да осигурят техническа възможност за временно предоставяне на ценови предложения и за генериране на застрахователни договори на база на информацията в техните информационни системи, в случай че Гаранционният фонд не е в състояние да изпълнява заявки по електронната услуга по чл. 9, ал. 1 от наредбата в продължение на повече от 4 часа.

Мотиви: В чл. 16, ал. 1 ЗКФН изчерпателно са посочени правомощията на заместник-председателя, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ на КФН, като сред тях няма нито едно, което да съответства на даване на разпореждане по смисъла на предлаганата нова ал. 9 в чл. 8 от наредбата. Даването на такива разпореждания по същество представлява регулиране на дейността на застрахователите. А видно от чл. 12, ал. 1, т. 1 ЗКФН такова нещо може да се прави единствено чрез приемане от КФН (а не от ресорния заместник-председател) на наредби, предвидени в закон, и издаване на инструкции и указания. Смятам, че е недопустимо с подзаконов нормативен акт да се разширяват правомощията на ресорния заместник-председател, които са изрично регламентирани с нормативен акт от по-висока степен (ЗКФН).

С цел решаване на проблемите, които възникват, когато Гаранционният фонд не е в състояние да изпълнява заявки по електронната услуга по чл. 9, ал. 1 от наредбата, намирам, че най-правилно от юридическа гледна точка би било КФН да упражни правомощието си по чл. 13, ал. 1, т. 4 ЗКФН и да издаде писмени указания, адресирани до застрахователите, как следва да се процедира в случай на блокиране на достъпа до електронната услуга, осигурявана от Гаранционния фонд.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 12:02)

??????? ?? 6, ?? 1

Предлагам в ал. 1 на чл. 6 да се добави нова точка, например т. 23, която да гласи следното:

23. данни за наличието на разширено доброволно покритие по чл. 481а, ал. 1 от Кодекса за застраховането, както и за допълнителната премия, начислена за това покритие.

Мотиви: Съгласно ал. 3 на чл. 481а от Кодекса за застраховането (КЗ), наличието на разширено доброволно покритие, валидно при използването на превозно средство в прояви и дейности, свързани с автомобилни спортове, се установява чрез застрахователната полица. Като информацията за наличието или липсата на такова покритие е логично да бъде включена и в регистъра по чл. 571, ал. 1, т. 1 КЗ.

Освен това, съгласно чл. 481а, ал. 1 КЗ, разширеното доброволно покритие за участие в спортни прояви може да се предоставя само за ограничени и обозначени зони в Република България или в друга държава членка, но не и за трети държави. А това означава, че териториалният обхват на това покритие е ограничен и не съвпада с този на задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, посочен в чл. 480, ал. 2 КЗ. Което предполага, че за предоставянето на това покритие, тъй като става въпрос за отделен, специфичен риск, се записва отделна, допълнителна премия. Като тази допълнителна премия следва да се записва отделно и в регистъра, за да

не се бърка с премията по чл. 6, ал. 1, т. 14 от наредбата.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 11:59)

Относно чл. 13

С оглед на предлаганите промени в първото изречение на ал. 2 от чл. 13 до голяма степен се обезсмисля съществуването на второто изречение в същата алинея.

Ето защо предлагам да се обмисли възможността то да бъде заличено от ал. 2 и да бъде добавено като второ изречение в ал. 1 от същия член, тъй като се отнася и до първичните данни, а не само до корекциите в тях. Алтернативно, ако се реши изречение второ на ал. 2 да се запази на досегашното място, предлагам поне първата дума от него („данните“) да се замени с „корекциите“, за да се постигне граматически синхрон с новото съдържание на първото изречение.

Също така възразявам срещу предложението за създаване на нова ал. 4 в чл. 13.

Мотиви: Тази норма е лишена от смисъл, защото с нея на практика се преповтарят правомощията, които заместник-председателят, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ на КФН, има по силата на разпоредбата на чл. 16, ал. 1, т. 15 и 19 ЗКФН. Не виждам защо трябва да се утежнява текста на наредбата с ненужни и безсмислени текстове. Още повече, когато става дума за уреждане на въпроси, които вече са уредени в нормативен акт от по-висока степен.

Със същите мотиви възразявам и срещу предложението в ал. 2 на чл. 9 от наредбата да се създаде изречение пето: *„При неспазване на ограниченията по настоящата алинея заместник-председателят, ръководещ управление „Застрахователен надзор“ на Комисията за финансов надзор, налага санкции за установените нарушения и прилага или предлага прилагането на подходящи принудителни административни мерки по КЗ по отношение на съответния разпространител на застрахователни продукти.“*

Ако все пак се вземе решение тези норми (ал. 4 на чл. 13 и изречение пето в ал. 2 на чл. 9) да бъдат включени в съдържанието на наредбата, предлагам те да бъдат структурирани в отделен раздел - „Административнонаказателни разпоредби“, както е направено в Наредба № 49.

Автор: Николай Гелов (09.04.2026 11:33)

Предлагам в проекта да се включи и параграф, с който да се отстрани правописната грешка, която се съдържа в заглавието на Раздел IV (грешката е в думата "поддържани", където са разменени местата на буквите "р" и "ж").

Автор: Николай Гелов (08.04.2026 16:20)

С оглед на разпоредбата на чл. 571, ал. 4 от КЗ е логично да се очаква, че при изработването на проект за изменение и допълнение на наредбата също се изисква становище на Гаранционния фонд. Но в пакета от основни документи, публикуван за обществено обсъждане, такова становище липсва. А по този начин се опорочава процедурата за обществено обсъждане, което може да се използва като основание за оспорване на текстове от наредбата пред ВАС.

Автор: Симеон Топчийски (26.03.2026 17:48)

Ако „бонусът“ за изрядните шофьори без нарушения от последните 5 години е 1/2€ на година (което е много вероятно...), а малустът е няколко стотин евро при нарушения, то по-добре системата да бъде преименувана на система за оценяване на риска при застраховането „малус-малус“. Без реално стимулиране на водачите, чрез осезаемо поевтиняване на автомобилната застраховка ГО, когато няма нарушения на пътя, всичко е прах в очите на хората, и перфектен допълнителен приход за застрахователните компании!

История

Включване на проекта

Това събитие описва запис на акт в ЗП или ОП.

Начало на обществената консултация - 20.03.2026

Приключване на консултацията - 20.04.2026

Справка за получените предложения

Справка или съобщение.